

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»
на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ
СТВОРЕННЯ БІЛІНГВАЛЬНОГО ДИТЯЧОГО САДОЧКУ»**

Виконавець:

студентка ФЕУП

Щокіна Тетяна Володимирівна

Науковий керівник:

д.е.н, професор

Андрейченко Андрій Вадимович

Одеса – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	6
1.1. Характеристика бізнес-ідеї створення білінгвального дитячого садочку.....	6
1.2. Умови здійснення підприємницької діяльності в сфері дошкільної освіти України.....	11
1.3. Вибір організаційно-правової форми та системи оподаткування дитячого садка.....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ БІЛІНГВАЛЬНОГО ДИТЯЧОГО САДОЧКУ.....	23
2.1. Аналіз ринку дошкільної освіти в Україні.....	23
2.2. Формування витрат на відкриття дитячого садку.	33
2.3. Формування поточних витрат білінгвального дитячого садку.....	39
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ БІЛІНГВАЛЬНОГО ДИТЯЧОГО САДКА.....	46
3.1. Розрахунок і визначення економічної ефективності проєкту.....	46
3.2. Аналіз можливих ризиків та заходи щодо їх мінімізації.....	52
ВИСНОВКИ.....	59
Список використаних джерел.....	61

ВСТУП

Актуальність. Одним з найактуальніших напрямків сьогодення можна визначити важливість освітніх закладів, які надають якісні та практичні навички всім учням дошкільних навчальних закладів і відповідно більш вищих освітніх установ. Особливу увагу варто приділити дошкільним установам, які формують першочергові риси та мають прямий вплив на соціальний, когнітивний, емоційний та фізичний розвиток.

Ринок освітніх закладів знаходиться в постійному розвитку, відповідно до чого відбуваються великі зміни у підході до їх впровадження. Наразі не лише в Україні, а й по всьому світу звертають увагу на збільшення корисних якостей закладів дошкільної освіти, і інноваційним рішенням є поширення білінгвальних установ у різних регіонах світу. Впровадження білінгвального навчання на ранніх ступенях розвитку дитину сприятиме готовності з раннього віку до міжнародних можливостей і створенню суспільства, в якому не буде мовних бар'єрів.

Через такі фактори, як війна та економічна нестабільність багато людей відчули важкість перебування за кордоном через мовні проблеми, відповідно від чого діти не могли інтегруватися в інше суспільство через незнання іншої мови. Тому відкриття білінгвального дитячого садочку позитивно вплине на освоєння дітьми іншої мови, що дозволить їм повністю освоїти іноземну мову та надалі володіти високим рівнем знань.

Мета дослідження полягає в розгляді теоретичних, методологічних та практичних аспектів створення власної справи в галузі дошкільної освіти. Для досягнення поставленої мети передбачаються наступні завдання роботи:

- 1) провести огляд нормативно-правових засад з відкриття бізнесу в сфері дошкільної освіти;
- 2) визначити організаційно-правову форму форму та систему оподаткування новостворюваного підприємства;

- 3) провести аналіз ринку надання послуг в сфері дошкільної освіти в Україні;
- 4) оцінити внутрішні переваги новоствореного дитячого садочку серед конкурентів;
- 5) сформувавши витрати на започаткування і відповідна поточні витрати на функціонування суб'єкта підприємницької діяльності;
- 6) визначити прогнозований прибуток від реалізації проєкту;
- 7) розрахувати показники ефективності;
- 8) проаналізувати можливі ризики і відповідне планування заходів щодо їх запобігання.

Об'єктом дослідження є процес обґрунтування і започаткування новітнього білінгвального дитячого садочка в місті Одеса.

Предметом дослідження є бізнес-проєкт, спрямований на створення власного підприємства у сфері дошкільної освіти, яке надає послуги денного догляду та вивчення іноземних мов.

Методи дослідження. Для виконання вищезазначених завдань дослідження було використано наступні методи:

- загальнонаукові методи, серед яких: аналогія, системний аналіз, формалізація були використані для дослідження актуального стану ринку виноробства;
- методи логічної абстракції, а саме: аналіз і синтез, індукція та дедукція для теоретичних аспектів проблеми;
- економіко-математичні методи: табличний – для формування таблиць з ціллю узагальнення інформації; графічний – для відображення динаміки попиту та пропозиції на виноробну продукцію, факторний, системно-структурний аналіз – для оцінки впливу різних факторів на розвиток білінгвального дитячого садочку;
- методи економіко-статистичного аналізу: графічний, групування, класифікації – для аналізу тенденцій ринку.

– методи маркетингу: SWOT-аналіз – для формування сильних і слабких сторін створюваного білінгвального дитячого садочку, матричний – для оцінки конкурентної переваги новостворюваного дитячого садочку;

– методи експертної діагностики: ранжирування, порівняння та оцінювання для визначення потенційних ризиків проєкту.

Інформаційна база дослідження: матеріали наукових конференцій і досліджень, наукові публікації та монографічні видання українських вчених, нормативно-законодавчі акти України, Кабінету Міністрів України, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, дані звітності офіційних статистичних збірників.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (33 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 63 сторінки. Основний зміст викладено на 60 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 3 рисунків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

1.1. Характеристика бізнес-ідеї створення білінгвального дитячого садочку

Підприємництво - це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством [15].

Відвідування закладу дошкільної освіти є одним з найважливіших факторів в становленні та розвитку дитини. В Україні вона так само є обов'язковою в ланці перед шкільною освітою.

Для правильного забезпечення всіх дітей дитячими садками та задовільнення їхніх потреб існують різні типи дитячих садків, які наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Типи дитячих садків

Тип дитячого садку	Вік дітей, р.	Спеціалізація
1	2	3
Ясла	1-3	Догляд, розвиток, виховання
Ясла-садок	1-7	Догляд, розвиток, виховання, навчання
Дитячий садок	3-7	Розвиток, виховання, навчання
Ясла-садок компенсуючого	2-8	Для дітей с особливими освітніми потребами

1	2	3
Будинок дитини	0-4	Для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з фізичними/інтелектуальними порушеннями
Дитячий будинок інтернатного типу	дошкільний шкільний	для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування
Ясла-садок сімейного типу	2 міс. - 7	огляд, розвиток, виховання, навчання
Ясла-садок комбінованого типу	1 - 7	групи загального розвитку, компенсуючого типу, інклюзивні, сімейні, прогулянкові)
Центр розвитку дитини	до 18	фізичний, розумовий, психологічний розвиток, корекція, оздоровлення (для дітей, які відвідують інші навчальні заклади або виховуються вдома)

Джерело: складено автором за даними [1].

Згідно з даними таблиці 1.1 існує 9 типів дитячих садків, які розподіляються за віком дітей та відповідно за типом. Тип дитячого садка залежить від його спеціалізації, мети і дітей, які мають змогу відвідувати той чи інший заклад. Всі заклади крім будинку дитини відносять до системи освіти [1].

Створення сучасного білінгвального дитячого садку в місті Одеса обумовлене важливістю вивчення декількох мов з раннього дитинства задля покращення якості життя та готовності співпраці в майбутньому на міжнародному рівні.

Цей проєкт створений для дітей в віці з 2 до 6 років, які навчатимуться в різних підгрупах, в залежності від віку та обраної мови для вивчення. До вибору батьків є дві мови, які можна обрати: англійська та німецька, оскільки вони є найбільш глобальними та поширеними у світі.

Особливостями цього проєкту можна назвати інтегрований та інноваційний підхід до навчання. Основним елементом виховання є білінгвальність, яку діти отримуватимуть в максимально комфортних умовах та невимушеній атмосфері. За допомогою ігрових методів навчання діти будуть отримувати як задоволення, так і сприймати нові слова та вирази більше ефективно. Вихователі будуть проводити не тільки ігровий формат, а й інтерактивні заняття, в яких діти будуть взаємодіяти на іноземній мові. Окрім занять дуже важливо впровадити постійне спілкування на англійській чи німецькій мовах, тому що таке оточення має можливість створити атмосферу, в якій діти вивчатимуть мову природнім чином.

Відмінною рисою є те, що для вивчення мов будуть використані не просто заняття, а саме можливість поринути у світ, де за допомогою ігор, творчості та спільних заходів дитина природним способом буде вивчати іншу мову.

Однотипні комплексні заняття у вивченні іноземної мови не мають результативності. Слід практикувати цикли занять за типом домінуючої навчальної діяльності, коли заняття не розпадаються на окремі, де виконується конкретний новий програмовий матеріал, а забезпечується чітка низка взаємопов'язаних циклів - тем, що в результаті й сприяє успішному засвоєнню іноземної мови [26].

Обов'язковим фактором буде висококваліфікований персонал, який буде працювати не тільки над мовними навичками дітей, а ще й фізичними, когнітивними, соціальними і відповідно, мовлення.

Такі вчителі мають можливість надати високий рівень якості в виховуванні дітей, надання їм відповідного рівня володіння мови. Вони розуміють, з якими особливостями вони можуть зіткнутися під час навчання і створюють найефективніші методики, які покращують і розуміння і використання обох мов.

Для цього вчителі та вихователі будуть регулярно проходити курси і тренінги, які будуть спрямовані на підвищення кваліфікації у галузі білінгвальної освіти.

Окрім цього дуже важливо відзначити, що спеціаліст з розвитку мовлення в складі фахівців буде працювати з дітьми на індивідуальній основі, для розвитку їхніх комунікативних і лінгвістичних навичок.

Для зручності дітей і викладачів, садок буде обладнаний спеціальними зонами для розмежування вивчення іноземної мови і підвищення рівня рідної мови. Це будуть відповідно різні кімнати, в яких будуть створені відповідні умови для навчання.

Для ефективного навчання і сумісності навчання і ігор будуть використовуватися мультимедійні засоби, різноманітні інтерактивні пристрої. Саме це буде створювати цікаве середовище для дітей, яке буде сприйматися як дуже приємна і природна атмосфера. Для дітей також будуть використовувати сучасне обладнання, таке як планшети, комп'ютери, аби в майбутньому діти ішли на одному рівні з розвитком технологій.

Окремо будуть знаходитися ігрові зони, в яких діти матимуть змогу вільно відпочивати, грати або проявляти креативність. Саме в цих зонах кожна дитина знайде для себе щось цікаве, за допомогою чого зможуть експериментувати з різними іграшками та розвивати свою фантазію.

Одним із поширених методів у навчанні дітей іноземних мов є метод повної фізичної реакції. Навчання іноземних мов має стати для дитини бажаним і цікавим процесом. Оскільки формування мовленнєвої активності можливе за умови наявності в дитини потреби в емоційному спілкуванні з дорослими, в позитивному емоційному спілкуванні, то саме цей метод сприяє в цьому якнайкраще [27].

Спеціальні ігрові майданчики та спортивне обладнання будуть створені як на зовнішній території дитячого садку, так і в самій будівлі для того, щоб

використовувати різні зони в залежності від погодних умов. Саме там діти будуть проявляти фізичну активність, проводити рухові ігри.

Для кожної групи дітей є класні кімнати, які будуть обладнані зручними меблями та яскравим дизайном.

В білінгвальному дитячому садочку є можливість обрати як різні мови для вивчення, так і години для перебування дитини в садочку. Існуватимуть різні можливості:

- повний день догляду за дитиною, який передбачає повністю перебування дитини в дитячому садочку з дев'ятої до вісімнадцятої години;
- неповний день догляду за дитиною, який передбачає перебування дитини в дитячому садочку або з 9 до 14 або з 13 до 18 годин. Це пов'язано з різним рівнем зайнятості батьків та їх вільним часом.

На вихідних у батьків буде можливість обирати курси для дітей, такі як: хореографічний кружок, гурток малювання, додаткові заняття з рукоділля.

Комунікація з батьками також є важливим аспектом, тому з цією метою будуть проводитися регулярні батьківські збори та брифінги, де як вчителі, так і батьки будуть ділитися інформацією, методиками викладання та подальші плани дитячого садка. Для більшої ефективності батьки матимуть змогу отримувати індивідуальні консультації від вчителів з питань розвитку своєї дитини, особливостей виховання та вивчення різних мов. Для більш зручного спілкування та отримання базової інформації буде створено онлайн-платформу, де батьки матимуть доступ до всіх оновлень, спілкуватися між собою та отримувати додатковий матеріал про особливості підтримки мовного розвитку вдома.

За рахунок виконання всіх умов для надання даних послуг, діти в білінгвальному садочку зможуть здійснити комунікативні навички не тільки рідною мовою, але й іноземною.

1.2. Умови здійснення підприємницької діяльності в сфері дошкільної освіти України

КВЕД (Класифікація видів економічної діяльності) - це система кодів, яка використовується для класифікації різних видів бізнесу. Фізичні особи - підприємці та юридичні особи для ведення своєї діяльності повинні обрати відповідний КВЕД, який відповідає їх виду діяльності [17].

Для здійснення діяльності білінгвального дитячого садка потрібно обрати КВЕД 85.10, оскільки саме він охоплює освітні послуги дітей до 6 років, незалежно від їхньої мовної підготовки [16].

Згідно з Законом України «Про дошкільну освіту» статті 11 заклади дошкільної освіти мають здійснювати свою діяльність за обов'язковою наявністю ліцензії, щоб отримати право на провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти [2].

Для отримання ліцензії існує певний перелік документів, які зазначені постановою КМУ № 1187, а саме:

- письмове зобов'язання про дотримання всіх вимог, яке складається та оформлюється у довільній формі;
- копії документів, що засвідчуватимуть рівень освіти керівників і відповідно державні сертифікати, які засвідчуватимуть рівень володіння державною відповідно до ч. 2 ст. 10 ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- керівники приватних навчальних закладів мають обов'язково надати також копією диплому про вищу освіту та медичну книжку;
- для ідентифікації особи та відповідного затвердження керівник має надати копії сторінок паспорта, де будуть зазначені ПІБ серія, номер та місце видання паспорта. В випадку з фізичними особами потребується РНОКПП;

- письмове затвердження, що ліцензіат не має прямого чи опосередкованого впливу від іноземців, які здійснюють або причетні до здійснення збройної агресії проти України;

- заява щодо отримання ліцензії.

Отримати ліцензію для провадження дошкільної освіти необхідно у відповідній обласній державній адміністрації.

Отримати ліцензію заявник може протягом 10 робочих днів (ч. 8 ст. 13 ЗУ «Про ліцензування видів господарської діяльності»), але на практиці цей строк може сягати до 1 календарного місяця [3].

Відповідно до Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів є певний перелік вимог щодо діяльності закладів дошкільної освіти. Основні з них:

1. Санітарно-гігієнічні вимоги до зовнішньої території:

- устаткування території має бути справним;
- територія повинна мати освітлення згідно з діючими нормами;
- забороняється використання рослин, які потенційно можуть нашкодити дитині (колючі, з отруйними плодами);
- пісочниці мають бути огорожені бортиками, пісок замінюється щорічно.

2. Гігієнічні вимоги до розміщення будівель та приміщень:

- розміщення приміщень має відбуватися за принципом раціональності, всі групи мають бути ізольовані одна від одної;
- приміщення мають бути обладнані різними входами для дітей різних вікових категорій та груп, також деякі входи до інших кімнат;
- у туалетних приміщеннях забороняються сходи, підлога має бути одного рівню. Ванні кімнати та душові мають бути відокремлені одна від одної перегородками;
- передбачається два приміщення, такі як пральня та сушильно-прасувальна для прання та прасування дитячих речей;

– важливою є вологостійкість підлога у більшості приміщень, також є такі фактори як низька теплопровідність, стійкість до мийних і дезінфекційних засобів.

3. Санітарно-гігієнічні вимоги до освітлення:

- всі основні приміщення повинні мати природне освітлення, але для того щоб запобігти перегріванню кімнат передбачені жалюзі та штори;
- джерела штучного освітлення повинні забезпечувати у рівній мірі висвітлення всіх кімнат;
- електричні розетки та вимикачі не мають бути встановлені нижче, ніж 1.8м.

4. Вимоги щодо водопостачання, водовідведення та опалення:

- заклад має бути обладнаний мережами каналізації, водостоку, опалення, вентиляції;
- всі кімнати мають бути обладнані кранами-змішувачами, в яких цілий рік буде доступ як до гарячої, так і теплої води, при чому гаряча вода має бути в діапазоні 37-60 градусів;
- в закладі має бути централізована система теплопостачання.

5. Повітряно-тепловий простір:

- найоптимальніший температурний режим для дитячих приміщень – 19-23 градуси;
- для природної вентиляції використовуються вентиляційні канали; відносна вологість повітря має бути 40-60%;
- засновник має проводити лабораторний контроль за показниками мікроклімату.

6. Санітарно-гігієнічні вимоги до утримання приміщень та обладнання:

- обладнання та меблі мають відповідати зросту дітей, бути в світлих тонах та без блиску;
- приймальні кімнати та роздягальні мають бути обладнані шафами та лавочками;

- спальні кімнати повинні мати безпечні стаціонарні ліжка, які підходитимуть дітям за віком і зростом. Кожне з них має забезпечуватись необхідними постільними речами;
- прибирання приміщень здійснюється лише при відчинених вікнах у відповідному спеціальному одязі, підлога підлягає миттю двічі на день, генеральне прибирання – раз на тиждень.

7. Вимоги до організації харчування:

- власники та керівники дошкільного закладу мають повну відповідальність за організацію харчування згідно з Порядком організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;
- відповідальність за якість та безпеку продуктів та сировини, що постачається в заклад беруть на себе виробники та постачальники.

8. Санітарно-гігієнічні вимоги до особистої гігієни персоналу:

- персонал має бути в охайному одязі та змінному взутті в приміщенні;
- обов'язковим для персоналу є проходження всіх медичних оглядів відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 23 липня 2002 року № 280 «Щодо організації проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб». Без медичного догляду працівники не допускаються до роботи [18];
- протягом карантину та підвищенні захворюваності вводиться масковий режим.

9. Вимоги до медичного обслуговування:

- медична сестра або лікар-педіатр здійснюють медичне обслуговування, ведуть повну звітність щодо особливостей розвитку та стану здоров'я кожної дитини;

- перед тим, як бути зарахованим в дошкільний заклад, дитина має пройти обстеження та провести оцінку здоров'я, оскільки подалі потрапить до колективу; має подати певну довідку про стан здоров'я;
- обов'язковими є щоденні медичні огляди, задля запобігання розповсюдження хвороб та інфекцій; а разі виникнення – мають одразу обмежити спілкування дітей;
- медична сестра має спостерігати за розпорядком дня, фізичним вихованням та руховим режимом.

10. Вимоги до організації життєдіяльності:

- вихователь має зустрічати щоденно дітей та робити первинний огляд дитини та стан здоров'я; в разі наявності ознак інфекцій, дитина не допускається в заклад;
- мають здійснюватися всі санітарно-протиепідемічні заходи;
- розпорядок дня різних вікових груп які потребують діти за віковими та гігієнічними нормами, фізична активність та тривалість сну також мають бути прийняті до уваги;
- мінімально 4 години має відводитися на діяльність, яка не пов'язана з навчанням;
- використання гаджетів та комп'ютерів допускається двічі на тиждень, не перевищуючи 10 хвилин безперервної роботи;
- перегляд фільмів та мультфільмів допускається раз на тиждень, для груп має тривалість лише 20-30 хвилин.

11. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації фізичного виховання дітей:

- заняття фізичною культурою та рухливі ігри мають проводитися під наглядом вихователів та медичних працівників; щоденно фізична активність дітей має складати від 20 до 60 хвилин в залежності від віку;
- фізичні заняття мають бути структуровані, передбачаючи вступну частину, розминку, основу і відповідно заключну;

- вся фізична активність та заняття мають відповідати стану здоров'я дітей, сезону року та має забезпечувати спеціальні заходи.

12. Санітарно-гігієнічні вимоги до особистої гігієни дітей:

- здійснюється контроль за використанням одягу та дитячих речей;
- доцільно привчати дітей до самостійності та базових процесів, які відбуваються під наглядом вихователя, за необхідністю – вихователь допомагає [4].

Відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» для дошкільних закладів мають бути виконані такі основні вимоги:

- відповідальними за пожежну безпеку в першу чергу є засновники, директори та уповноважені особи;
- щорічно проводяться навчання та перевірка знань щодо пожежної безпеки;
- евакуаційні проходи та виходи мають бути вільними та не заставленими будь-якими предметами;
- у будівлі мають бути звукові сигнали для оповіщення;
- забороняється зберігання та застосування горючої рідини;
- у справному стані мають бути як внутрішні, так і зовнішні сходи;
- дошкільний заклад має бути обладнаний первинними засобами пожежогасіння;
- не допускаються несправні електричні прибори до використання, також пристрої систем опалення та кондиціонування повітря; забороняється використання електронагрівальних приладів та електрокамінів;
- керівники відповідальні за забезпечення обслуговування та технічної експлуатації електрообладнання;
- вільним також повинні бути доступи до всіх щитів, двигунів та пускорегулювальних апаратів;
- вогнегасники мають бути встановлені у відповідному легкодоступному місці, але в яких не буде можливим проникання сонячних променів;

- має контролюватися процес зберігання та використання первинних засобів пожежогасіння;
- за вимогами пожежної безпеки розміщення дошкільних закладів має бути на першому поверсі;
- всі евакуаційні двері мають бути в справному стані [5].

Окрім всіх вищезазначених пунктів одним з найголовніших факторів через війну є також зовнішня небезпека, через яку всі заклади дошкільної освіти повинні мати укриття.

Згідно з Положенням від 20 червня 2023 року Про організацію безпечного простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів, не дозволяється впровадження офлайн формату за умов відсутності безпечних місць та укриттів, оскільки це може призвести до небезпечного становища учасників освітнього процесу [6].

В першу чергу керівник має реалізувати чіткі алгоритми дій у випадку небезпечної ситуації, провести навчання для вихователів, вчителів та відповідно дітей щодо дій у надзвичайній ситуації, забезпечити комфортні умови для знаходження в укритті або захисній споруді і дотримуватися не тільки фізичної, але й психологічної та інформаційної безпеки.

Відповідні умови до даних правил:

- обов'язкова наявність укриття або захисної споруди, яка буде повністю відповідати вимогам ДСНС;
- чіткий план оповіщення всіх учасників освітнього процесу;
- детальний план та інструкції щодо алгоритму дій у випадку евакуації та небезпечної ситуації, відповідна система навчання та тренування персоналу згідно з порядком дій в непередбачуваних і екстремальних ситуаціях.

Згідно з рекомендаціями щодо організації укриттів закладів освіти ДСНС, укриття має бути приведеним у готовність згідно з усіма нормами вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд. Важливим є також визначити, чи є

можливим укриття всіх працівників закладу та дітей, не тільки фактичний показник, але й врахувати додаткову потребу. В разі, коли в на балансі підприємства відсутня власна захисна споруда, необхідно врахувати, чи є можливим використання для надзвичайних ситуацій укриттів інших суб'єктів господарювання [8].

1.3. Вибір організаційно-правової форми та системи оподаткування дитячого садка

Організаційно-правова форма господарювання – це категорія юридичного суб'єкта, яка визначає спосіб, яким він виконує свою господарську діяльність [19].

Організаційно-правова форма насамперед визначає юридичний статус та форму власності організації або підприємства. Важливою функцією обрання правильної форми є визначення правових відносин між учасниками, відносини із зовнішніми сторонами та права і обов'язки учасників організації.

Основними видами організаційно-правових форм можна назвати:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ): це форма для бізнесу, в якій учасники мають обмежену відповідальність до розміру свого внеску в статутний капітал.

2. Акціонерне товариство (АТ): у випадку обрання даної форми, власники володіють акціями, а їхня відповідальність також обмежена до номінальної вартості акцій, які вони володіють.

3. Господарське товариство (ГТ): форма, в якій власники також мають обмежену відповідальність та можливість об'єднувати свої ресурси для спільної діяльності.

4. Кооператив (К): організація, що об'єднує членів з метою спільного виробництва, споживання чи іншої діяльності, з прибутком розподіляється між членами.

5. Публічне акціонерне товариство (ПАТ): є певні схожості з акціонерним товариством, але акції публічного товариства можуть куплять та продавати вільно на відкритому ринку.

6. Державне підприємство (ДП): підприємства, що належать державі, і їх управління контролюється державними органами.

7. Командитне товариство (КТ): в цьому випадку організація складається з одного або кількох загальних партнерів з необмеженою відповідальністю та одного або кількох командитних партнерів, відповідальність яких обмежена.

8. Фізична особа-підприємець (ФОП): форма власності та підприємництва, де фізична особа виступає в ролі підприємця.

Вибір організаційно-правової форми для дитячого білінгвального дитячого садку найкраще залишити на останній формі – фізична-особа підприємця. Така форма передбачає також застосування спрощеної системи оподаткування. Для більше детального аналізу потрібно розібрати основні групи ФОП.

ФОП 1-ої групи оподатковуються за ставкою єдиного податку на прибуток за спрощеною системою та в цій групі є можливим застосування пільг, що можна зазначити в якості переваг цієї групи. Недоліком же можна назвати обмеження по обсягу доходів та не передбачені наймані працівники.

ФОП 2-ої групи сплачують не тільки єдиний податок на прибуток, але й єдиний соціальний внесок за пільгою, але в даній групі все ж таки є обмежені можливості для росту оборотів та розширення бізнесу.

ФОП 3-ої групи має на вибір оподаткування в розмірі 3% від доходів та сплати податку на додану вартість, або ж оподаткування в розмірі 5% від доходів. Крім цього, види діяльності та кількість працівників не мають обмежень. Обмеженню підлягають лише доходи підприємства.

До ФОПів 4-ої групи належать сільськогосподарські товаровиробники, які сплачують єдиний податок у розмірі 0,95% від нормативної грошової оцінки земельної ділянки.

ФОП загальної системи оподаткування – фізична особа-підприємець, доходом оподаткування яких слід вважати сукупний чистий дохід, базовою ставкою якого передбачено 18%. При цьому, вид діяльності і дохід не є обмеженими.

Для функціонування дошкільного закладу найдоцільнішою організаційно-правовою формою буде реєстрація ФОП на загальній системі оподаткування.

Ключовими перевагами даної форми слід назвати:

1. Просте створення порівняно із утворенням юридичної особи, оскільки цей процес триватиме набагато менше і матеріальні витрати на відкриття так само будуть меншими. Окрім цього слід зазначити, що реєстрація фізичної особи підприємцем та обрання загальної чи спрощеної системи оподаткування є можливим в автоматичному режимі на Порталі Дія [20].

2. Гнучкість керування організацією, оскільки в такому випадку підприємець може швидше приймати рішення, впроваджувати їх і змінювати напрями діяльності.

3. Відсутність обов'язкового статутного капіталу, що також пришвидшує процес початку підприємницької діяльності.

4. Особиста відповідальність, що виражається в повній автономії підприємця. Він самостійно приймає рішення, несе особисту відповідальність за організацію і повністю зберігає над нею контроль.

Ця форма також має і недоліки, основні з яких:

1. Особиста відповідальність, яка в певному сенсі є перевагою, може й мати негативний слід. Наприклад, в разі боргів або судових справ під загрозою можуть опинитись навіть особисті активи і бізнес під загрозою.

2. Навіть не дивлячись на оптимізацію податкового навантаження, оподаткування для ФОП на практиці може бути вищим, ніж у інших формах бізнесу.

3. ФОП має також виконувати певні адміністративні обов'язки, такі як бухгалтерський облік, звітність перед податковими органами, що може бути затратним в сенсі часу і ресурсів [21. с. 272].

Як і в будь-якій іншій формі, ФОП має сплачувати певний ряд податків. Для ФОП на загальній системі оподаткування, має такі обов'язкові податки:

- податок на прибуток, який є основним для сплати. Базова ставка дорівнює наразі 18%;
- єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ), який є обов'язковим платежем для забезпечення загальнообов'язкового державного соціального страхування, зокрема пенсійного, медичного та соціального страхування. Ставка даного податку визначена на рівні 22,;
- військовий збір, який сплачується для забезпечення потреб Збройних сил України. Станом на зараз сплачується податок в розмірі 1,5% від доходу.

Висновки до 1-го розділу.

1. Предметом дослідження є бізнес-проект, який передбачає створення білінгвального дитячого садка, який буде спрямований на виховання дітей в середовищі різних мов та надання освітніх послуг, за допомогою яких діти вже у ранньому віці будуть мати можливість вільно спілкуватись декількома мовами.

2. Для здійснення діяльності білінгвального дитячого садка потрібно обрати КВЕД 85.10, оскільки саме він охоплює освітні послуги дітей до 6 років, незалежно від їхньої мовної підготовки.

3. Для функціонування дошкільного закладу найдоцільнішою організаційно-правовою формою буде реєстрація ФОП на загальній системі оподаткування.

Ключовими перевагами даної форми слід назвати:

- просте створення;
- гнучкість керування організацією;
- відсутність обов'язкового статутного капіталу;
- особиста відповідальність.

За даною формою підприємець має сплачувати: податок на прибуток, єдиний соціальний внесок і військовий збір.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ БІЛІНГВАЛЬНОГО ДИТЯЧОГО САДОЧКУ

2.1 Аналіз ринку дошкільної освіти в Україні

Оскільки функціонування дитячих садків є не лише соціокультурним елементом, а й одним з ключових моментів громадської та економічної активності будь-якої держави. Для того, щоб проаналізувати сучасний стан ринку дошкільної освіти України, в першу чергу потрібно розглянути загальні показники, які показують стан та певні тенденції в даній галузі.

За статистичними даними Міністерства освіти й науки України станом на 01.01.2022 року кількість закладів дошкільної освіти (ЗДО) дорівнює 15456 одиниць, при цьому в період з 2019 по 2022 рік відбулись будівництва ще 72 закладів і реконструкція 110 закладів. За той самий період відкрилось 395 нових приватних ЗДО, що свідчить про позитивну тенденцію та збільшення приватних закладів і збільшення місць для дітей.

Таблиця 2.1

Зміни в сфері дошкільної освіти України

Показник	Станом на 01.01.2022
1	2
Кількість закладів дошкільної освіти (ЗДО), од.	15456
Новобудови за три роки, од.	72
Реконструйовано ЗДО за три роки, од	110
Кількість відкритих приватних ЗДО за три роки, од.	395
Кількість вихованців, осіб	1 136 028
Кількість місць, створених у закладах дошкільної освіти за рік, од.	15 415 (протягом 2021 року)

Продовження таблиці 2.1

1	2
Скорочення черги у порівнянні з попереднім роком, осіб	на 5443
Черга до закладів дошкільної освіти, осіб	16 842
Кількість педагогічних працівників, осіб у тому числі вихователів	141 563 94 418

Джерело: за даними [1].

Кількість вихованців станом на 1 січня 2022 року становила майже 1,2 млн дітей, при цьому за 2021 рік було створено 15 415 нових місць у ЗДО, відповідно черга скоротилась порівняно з 2020 роки на 5443 дитини. Попри скорочення черга залишилась в кількості 16 842 вихованців. Для функціонування закладів дошкільної освіти залучено 141,5 тис осіб в якості педагогічних працівників, в тому числи майже 95 з них - вихователі.

Під час війни організація освітнього процесу зазнає значних змін, оскільки в першу чергу це впливає на попит на послуги дитячих садків і відповідно кількість дитячих садків, які мають можливість надавати якісні та доступні послуги. Період війни створює певні труднощі в управлінні дитячих садків і насамперед - забезпеченні їхньої безпеки. Такі обставини потребують від керівників дитячих садочків повного аналізу і впровадження найбільш ефективних засобів безпеки.

В першу чергу слід розглянути можливість всіх дітей мати доступ до дошкільної освіти та послуг дитячих садків, зокрема присутність укриттів впливає на здійснення послуг закладами дошкільної освіти. Проаналізувати дані можна за допомогою рис. 2.1.

Згідно з даними Державної служби якості і освіти України на рис. можна спостерігати відсутність укриттів майже у чверті дошкільних закладів і в протиріч цьому 44% закладів обладнані захисними спорудами або укриттями.

Багато дошкільних закладів так само мають фортифікаційні споруди як найпростіші укриття (12,3%) і сховища в якості споруд подвійного призначення, що не може бути певною гарантією безпеки для дітей (11,2%). Лише 3% ЗДО мають захисні споруди, до яких відносяться сховища і протирадіаційні укриття.

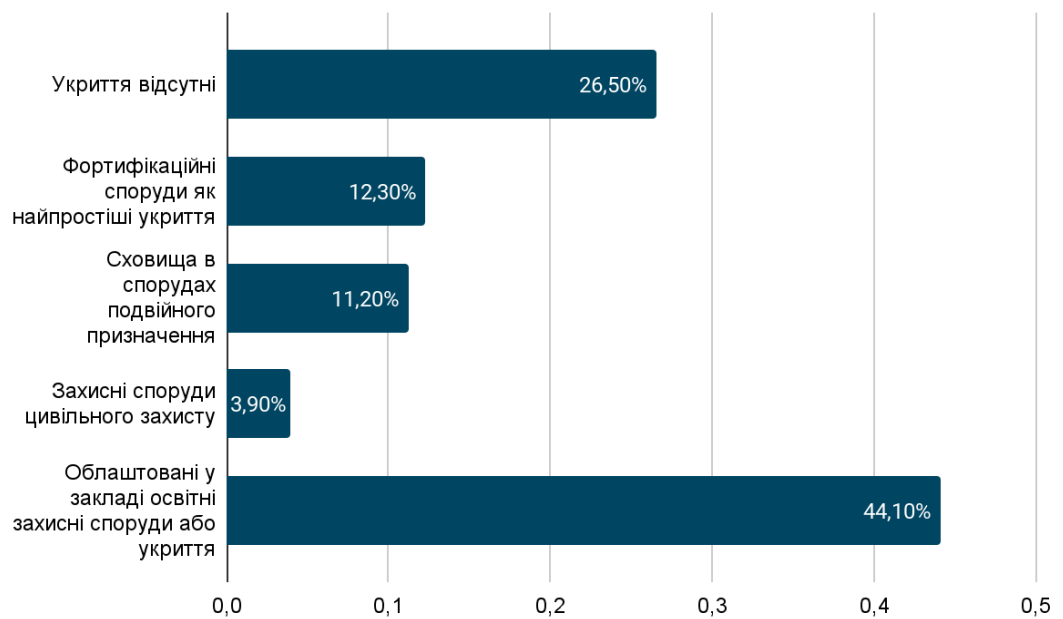

Рис. 2.1. Наявність або використання укриттів у ЗДО, %

Джерело: складено за даними [8].

Багато дошкільних закладів так само мають фортифікаційні споруди як найпростіші укриття (12,3%) і сховища в якості споруд подвійного призначення, що не може бути певною гарантією безпеки для дітей (11,2%). Лише 3% ЗДО мають захисні споруди, до яких відносяться сховища і протирадіаційні укриття [8].

Охоплення дітей дитячими садками є важливим компонентом їхнього виховання та розвитку. Під час війни цей процес відповідно укривається, але згідно з даними рис 2.2, можна помітити що за останні три роки був невеликий підйом та подальший спад охоплення дітей у віці від 5 до 6 років у дошкільних

зкладах, що відсоток у 2023 році є навіть більшим на 2%, ніж у 2021 році. Можна зробити висновок, що не дивлячись зменшення чисельності населення через від'їзд за кордон, кількість внутрішньо переселених осіб вплинуло на збільшення відсотка охоплення дошкільною освітою дітей [8].

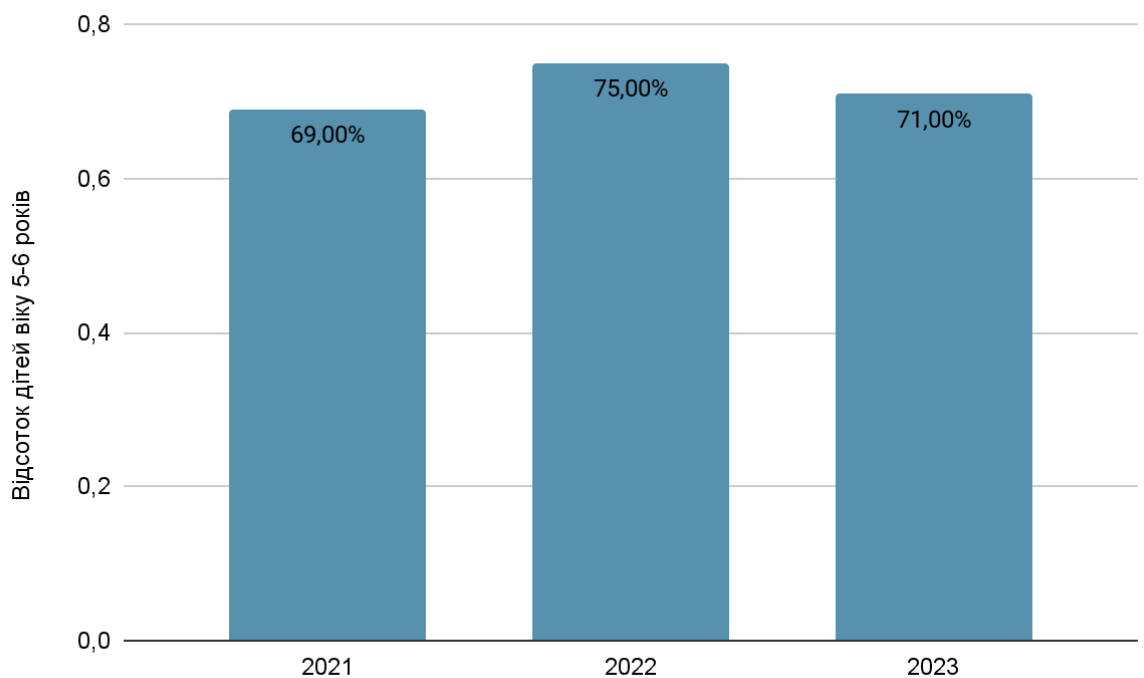

Рис. 2.2. Охоплення дітей дошкільною освітою

Джерело: складено за даними [8].

Виїзд населення впливає насамперед на кількість дітей в країні або певному регіоні, що призводить до зменшення попиту на місця в дитячих садках. Може також відбуватися нерівномірний розподіл населення, через що буде перевантаження одних, і завелика кількість вільних місць в інших. Саме таким прикладом послуговує Одеса, оскільки наразі в Одесі є надвелика нестача вільних місць в дитячих садочках, за словами директора департаменту освіти та науки Одеської міської ради.

Окрім виїзду закордон або в інші регіони родин із дітьми, впливовим фактором на освітні процеси також є переселення або міграція викладачів та вихователів. Згідно з даними рис 2.3. 79% закладів дошкільної освіти мають повне забезпечення працівниками, найбільша частка складася саме у селах (38,3%). 15% керівників закладів функціонують завдяки тимчасовому заміщенню педагогів та вихователів. На жаль, в інших 6% бракує працівників в умовах війни [8].

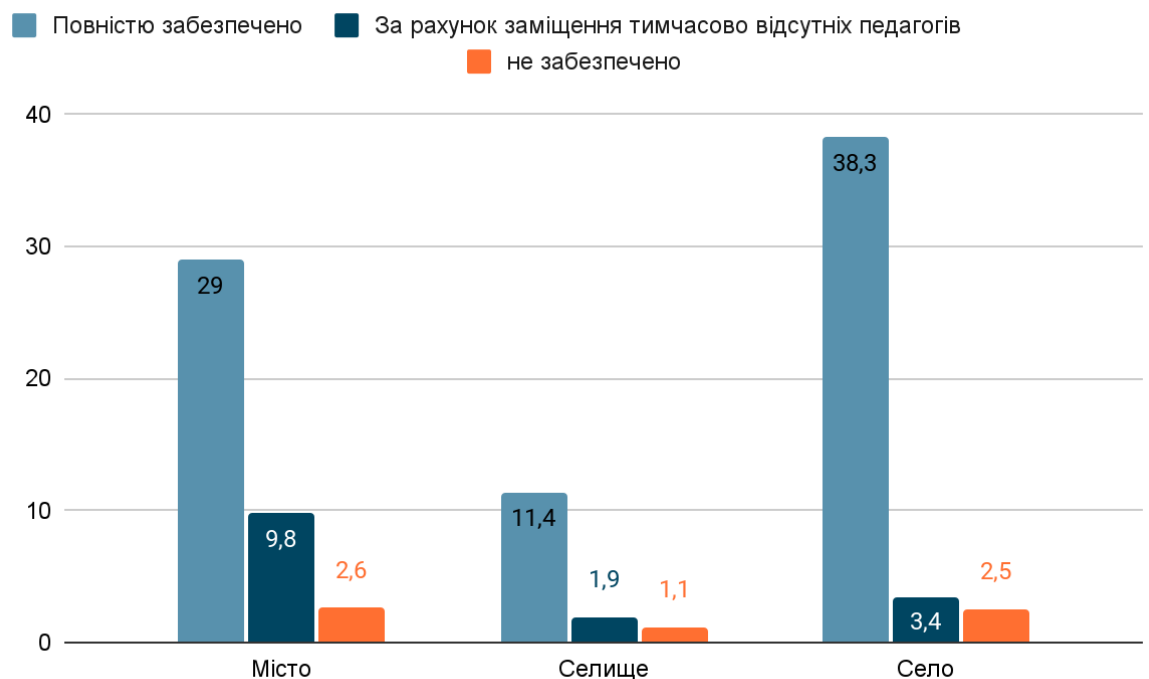

Рис. 2.3. Кадрове забезпечення закладів дошкільної освіти

Джерело: складено за даними [8].

Для повного аналізу ринку дошкільної освіти в місті Одеса було складено порівняльну таблицю дитячих садків, які позиціонують себе як дитячі садки, в яких є можливість вивчення іноземної мови.

Аналізуючи порівняльну таблицю 2.2. дитячих садків в місті Одесі, можна виявити негативну тенденцію, що не всі з них мають ліцензію. Найчастіше, це дитячі садки, які вже довго знаходяться на ринку. Також можна помітити, що не всі з дошкільних закладів надають можливість знаходження

дитини в дитячому садку, а лише на пів дня, що дорівнює приблизно 5-6 годин на день.

Таблиця 2.2

Порівняльна характеристика дитячих садків в м. Одеса

Назва	Наявність ліцензії	Повний день	Ціна за місяць перебування, грн	Віковий діапазон дітей, р	Головна перевага закладу
Монтессорі	-	-	7000+2000 (вступний внесок)	1-6	білінгвальне середовище
Мамино время	-	+	6000-10500	2-6	наявність 3-ох філій в різних частинах міста
“City-Kids”	-	+	5000-12100	3-8	медичне страхування, вибір ін. мови
Еліт - М	+	+	12000	1,6 -6	програми розвитку та оздоровлення
Маленькі мрійники	-	-	6600	3-7	націленість на пізнання світу дитиною

Джерело: складено автором.

Порівнюючи віковий діапазон можна виділити, що не всі заклади можуть зарахувати дитину в віці 2-х років, що може бути проблематично для батьків. На основі даних, представлених у даній таблиці також необхідно зазначити, що цінова політика дошкільних закладів має не сильни відхил від конкурентів, звертаючи увагу на те, що не всі з них надають перебування дитини в садку повний день.

«Монтессорі»: сучасний дитячий садочок, який позиціонує себе як двомовний міні-садок неповного дня. Знаходиться він на Французькому бульварі, що є не дуже зручним положенням для людей, оскільки транспортна розв'язка дуже слабка в тому проміжку і до зупинок доведеться йти пішки 15-20

хв. З переваг даного дитячого садочку можна виділити насамперед велику кількість гуртків та факультативів для різних вікових груп, такі як: англійська мова, шахи і шашки, робототехніка, живопис, спортивні бальні танці [28].

«Мамино время»: сучасний дитячий садок повного та неповного дня, в якому є три зміни відвідування - у першій та другій половині дня, або відвідання с ранку до вечора. Найголовнішою перевагою дитячого садочку є насамперед три філії в різних частинах міста, що забезпечує легку можливість добиратися до них з різних куточків в місцях з хорошою логістичною розв'язкою. Як і в інших закладах є різні можливості додаткового розвитку для дитини - заняття англійської мови, музичних занять з розвитку мови [29].

«City-Kids»: центр розвитку і за сумісництвом дитячий садок, який надає можливість відвідувати заклад як кожного дня включно вихідні дні, так і в лише зручні дні для батьків, при чому плата знімається подобово. Присутні різні за ціновою політикою та можливостями тарифи, від 216 до 550 грн за добу. Територіально знаходиться в Пересипському районі, що є можливою проблемою для клієнтів з інших районів, оскільки має певні обмеження з пересування міського транспорту. Дитячий садок надає багато можливостей для розвитку дитини, оскільки є такі заходи, як: майстер-класи, творчу майстерність, вивчення іноземної мови на вибір та комплексна підготовка до школи. Перевагою для батьків стане також медичне страхування в одному з одеських клінік та оснащені всім необхідним укриття [30].

«Еліт - М»: мережа ліцензованих дитячих садочків, які спеціалізуються на двох різних програмах, а саме - розвиток дитини та підготовка до школи, під час якого максимальна увага приділяється знанням дитини з навколишнього середовища, української та англійської мов, сенсорики та творчої діяльності, і друга - фізична підготовка дитини і відповідно оздоровлення дитини, під час якої приділяють увагу руховій активності, імунотерапії, гімнастиці, плаванню тощо. Для перебування у дитячому садку є лише можливість повного дня. На ринку з 2013 року [31].

«Маленькі мрійники»: дитячий садочок неповного дня, який працює в дві зміни кожного дня, крім вихідних. Заклад надає послуги з розвитку мовлення, англійської мови та математики, організацію майстер-класів та творчої діяльності. З міркувань безпеки є власне бомбосховище та додаткових вихід. Територіально знаходиться в центральній частині Одеси, що полегшує транспортний маршрут до закладу [32].

Найголовнішим конкурентом для новостворюваного дитячого садочку є насамперед «Мамино время» оскільки саме цей заклад є садочком повного дня з можливістю неповного дня перебування дитини, надає можливості з вивчення мов, акцентуючи увагу як на українській, так і англійській мовах. Окрім цього є великий спектр різноманітних гуртків, різні філії для відвідування дітей.

Для більш детального аналізу та оцінки конкурентоспроможності новостворюваного дитячого будинку необхідно зробити SWOT-аналіз.

SWOT є аббревіатурою від:

- сильні сторони (Strengths),
- слабкі сторони (Weaknesses),
- можливості (Opportunities)
- загрози (Threats).

Аналіз може бути виконаний у формі простого списку, але найпопулярнішим підходом є використання SWOT діаграми [22].

Детальніше можна розглянути в таблиці 2.3.

Розглядаючи сильні сторони новостворюваного дитячого садочку, можна насамперед виділити білінгвально середовище. Це і є найголовнішою перевагою серед конкурентів, оскільки будуть надаватись не лише послуги з вивчення іноземних мов на вибір, а й поглиблення дитини у мовне середовище.

Стабільність клієнтів полягає в тому, що через якість наданих послуг клієнти будуть залишатись в цьому садочку і його перебування буде вираховуватись в місяцях або навіть роках, а не днях або разових заняттях. Окрім того, якщо клієнти будуть задоволені, вони будуть ділитись своїми

враженнями з друзями та знайомими, що буде позитивно впливати на потік клієнтів.

Таблиця 2.3

SWOT - аналіз

Сильні сторони	Слабкі сторони
- білінгвальне середовище - стабільність клієнтів - висококваліфікований персонал - велика кількість розважальних активностей	- відкриття лише одного філіалу - можливий мовний бар'єр між дітьми - недостатня підготовка батьків
Можливості	Загрози
- розширення по Україні та закордоном - додатково не тільки офлайн, але й онлайн заняття - міжкультурне навчання	- велика конкуренція - зменшення попиту через військові дії - відсутність балансу між мовами

Джерело: складено автором.

Оскільки якісні послуги потребують великих зусиль та знань, персонал в дитячому садку буде з високою кваліфікацією, особливу увагу буде приділено вихователям та викладачам іноземних мов.

Окрім вивчення іноземних мов, розвитку та просто перебування у дитячому садку, діти матимуть змогу грати, розважатись і відповідно займатись спортом. Для комфорту дітей буде придбано велику кількість іграшок, розвиваючих ігор, обладнання для спільного перегляду відео і обладнання для спортивного розвитку дітей. Також буде відкрито два гуртка - хореографічний та творчий.

Як і в кожного підприємства, в новоствореному дитячому садку є свої слабкі сторони, і одним з них є можливий мовний бар'єр між дітьми, оскільки

діти по різному сприймають іноземні мови, і поглинання іншою мовою дітей буде відбуватись із різними темпами, що призведе до різних рівнів знання мови дітей і їхнього спілкування.

Важливим фактором є також підготовка батьків, оскільки для найкращих результатів батьки зі свого боку мають так само займатись з дітьми вдома. З боку дитячого садка буде надано рекомендації, як саме підтримувати і підвищувати рівень, а з боку батьків - його притримуватись.

Ще однією слабкістю є відкриття лише одного філіалу в Одесі, тому що не з усіх районів буде зручно добиратись до певної точки, і набагато зручніше було б мати філії в кожному районі міста.

Саме з цього виявляється одна з можливостей - розширення спочатку Одесою, а пізніше Україною. Оскільки дана модель дитячого садку буде дуже дієвою, розширення за кордоном так само є можливістю для мережі дитячих садків, тому що в період глобалізації в світі всі люди прагнуть для знання якомога більшої кількості мов, особливо - міжнародних.

Співпрацюючи з іншими закладами є можливість обміну досвідом, ресурсами та культурою інших країн. Існує чимало країн, в яких рідною мовою є англійська і німецька, саме тому дітям було б цікаво дізнатися більше про це та поринути у світ інших культур.

Додатково можуть бути створені заняття не тільки офлайн, а й онлайн, для всіх бажаючих дітей вивчати іноземні мови, оскільки наші викладачі спеціалізуються саме на заняттях з дітьми від 2-7 років.

При створенні власного бізнесу завжди існують загрози, тому в створенні дитячого садку є загроза великою конкуренції, оскільки чимало дитячих садків, в особливості приватних, надають якісні послуги і є в багатьох частинах міста.

Також військові дії на території України впливають на функціонування дитячого садку, оскільки є вірогідність великого переселення з певних регіонів, страх батьків через не повністю безпечних укриттів та насамперед зменшення фінансових можливостей під час війни.

Ще однією загрозою є відсутність балансу, оскільки діти по різному сприймають мови і саме тому, деякі діти можуть мати перевагу однієї мови над іншою, що буде шкодити загальному сприйняттю.

2.2 Формування витрат на відкриття дитячого садку.

Одним з найголовніших факторів є приміщення, в якому будуть перебувати діти. Кращим варіантом буде одноповерхове приміщення, яке здається в оренду на пров. Полуничний. Місцезорозташування даної будівлі є дуже зручним, оскільки знаходиться в тихому та спокійному районі в центрі міста, має огорожену територію та зелені насадження. Приміщення знаходиться на першому поверсі, є окрім цього паркінг, що дозволить батькам залишати автівки і зручно паркуватися. В цьому місці також дуже зручна транспортна розв'язка, тому люди зможуть добиратись з будь-якої точки. Вартість оренди приміщення складає 114 260 гривень на місяць. Загальна площа складає 600 кв.м, що дозволить створити повноцінні кімнати з усіма зручностями для дітей та персоналу. Розподіл кімнат можна розглянути на таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Схема розподілу приміщення

Призначення приміщення	Площа, кв.м	Кількість, од
1	2	3
Кабінет директора	10	1
Кімната для персоналу	25	1
Кабінет лікаря	10	1
Кухня	40	1

Продовження таблиці 2.4

1	2	3
Дитяча кімната (на групу)	103	5
- роздягальня	13	1
- туалет	10	1
- місця для сна	30	1
- ігрова зона	30	1
- місце для занять	20	1

Джерело: складено автором.

При загальній площі в 600 кв.м. є можливість обладнати повністю кабінет директора, лікаря, кімнату персоналу, кухню і звичайно п'ять дитячих кімнат.

Також потрібно зробити ремонт всього приміщення та закупити обладнання відповідно до призначення приміщення. Найголовнішим простором в приміщенні є кімнати дітей. Для того щоб більш точно підрахувати необхідний капітал для обладнання, слід розглянути таблицю 2.5., на якій наведені всі необхідні прилади для кімнати дітей.

Таблиця 2.5

Необхідне обладнання для однієї дитячої кімнати

Назва обладнання	Вартість, грн
1	2
Меблі (столи, шафи, ліжка тощо)	170 000
Предмети для навчання та розвитку (книжки, зошити, розвивальні ігри іноземною мовою)	20 000
Предмети декору (коври, фіранки, рослини)	15 000
Постільні прилади (постільна білизна, подушки, ковдри)	48 000

1	2
Освітлювальні прилади	18 000
Іграшки	20 000
УСЬОГО	291 000

Джерело: складено автором за даними [23; 24]

За підрахунками всього необхідного обладнання для дитячої кімнати вийшло 291 000 грн, відповідно на обладнання всіх дитячих кімнат виходить вартість в 1 164 000 грн.

Окрім дитячих кімнат, дуже важливим є закупити устаткування для кухні, на якій будуть готувати всю їжу для дітей. Все устаткування та вартість можна побачити на таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Необхідне устаткування для кухні

Назва приладу	Вартість, грн
Шафи	50 000
Посуд для приготування	15 000
Посуд для сервірування	40 000
Холодильники	40 000
Морозильні камери	16 000
Плити для приготування, духові шафи, витяжка	50 000
УСЬОГО	211 000

Джерело: складено автором за даними [23,24]

Найважливішими предметами устаткування є всі кухонні прилади, які дозволять якісно готувати будь-яку їжу, а саме - холодильники, морозильні камери, плити та духові шафи а також загальний посуд для приготування. Сервірувальний посуд також входить до витрат на кухню та кухонні прилади. Всі витрати на кухонні прилади для дієвого функціонування обійдуться в 211 тис. грн.

Для якісного функціонування дитячого садочку директор та увесь персонал, враховуючи всіх викладачів та вихователів. Необхідне устаткування для обладнання цих двох приміщень можна розглянути у таблиці 2.7.

Оскільки найважливішими предметами є саме меблі, вони й будуть основними при закупівлі обладнання.

Також будуть закуповуватися предмети освітлення, декору і канцелярські. Для більш якісного функціонування необхідно також принтер та комп'ютер для ведення електронних журналів та нотаток.

Таблиця 2.7

Обладнання для кімнат робітників

Найменування обладнання	Вартість, грн
Меблі (столи, стільці та шафи)	150 000
Предмети освітлення	25 000
Канцелярські предмети	10 000
Предмети декору	10 000
Електричні прилади (принтер, комп'ютери)	70 000
УСЬОГО	265 000

Джерело: складено автором за даними [23; 24]

За підрахунками витрати на обладнання для кабінету директора та кімнати персоналу будуть складати 265 000 грн.

Окремо варто враховувати ремонт будівлі, оскільки будівля, яка буде взята в оренду потребує оновлення та підходящого ремонту саме для дитячого садочку. Основними видами робіт є заміна електропроводки, освітлення, внутрішній ремонт стін, стелі та підлог, що буде складати 760 000 грн на всю будівлю.

Невід'ємною часткою стартового капіталу будуть також витрати на харчування дітей, які включатимуть в себе не лише їжу, але й логістичні послуги, за допомогою яких будуть доставлятися продукти. Вартість даних послуг становить 4700 грн на місяць. Розрахунок продуктів був проведений для початку на одну дитину. Вартість одного прийому їжі на дитину становить 40 грн, відповідно на день за три прийому їжі становить 120 грн, день. На місяць за дитину вартість продуктів становитиме 2640 грн і відповідно на 90 дітей на місяць загальна вартість продуктів дорівнює 237 600 грн.

За допомогою всіх розрахунків проведених вище можна зробити висновок у таблиці 2.8 щодо формування стартового підприємницького капіталу.

Найбільшою часткою витрат на формування стартового капіталу є купівля всього обладнання для всіх приміщень, що складає половину всіх витрат. Також великою часткою є ремонт приміщення, що дорівнює п'ятій частині витрат. Всі інші кошти буде витрачено на оренду, ліцензії, рекламу та установку сигналізації.

Додатково 9% всього капіталу буде зарезервовано на несподівані витрати.

Також буде надано новоствореному підприємству кредит в розмірі 1 500 000 грн, що складатиме 38,5% від стартового капіталу, відповідно власні засоби становитимуть 61,5%.

Формування стартового підприємницького капіталу

№	Статті витрат	Сума, грн	Питома вага, %
1	Витрати на оренду приміщення (за 2 місяці)	228 520	5,9
2	Купівля обладнання та інвентаря (меблі, комп'ютери, іграшки та навчальні матеріали)	1 931 000	49,5
3	Ліцензії (з урахуванням юридичних послуг)	10 000	0,3
4	Маркетинг та реклама	20 000	0,6
5	Витрати на ремонт приміщення	760 000	19,5
6	Резерв на несподівані витрати	350 000	9
7	Установка охоронної та пожежної сигналізації	120 000	3
8	Витрати на сировину (за 2 місяці)	475 200	12,2
	УСЬОГО	3 894 720	100
	ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ		
1	Власні засоби	2 394 720	61,5
2	Кредити комерційних банків	1 500 000	38,5

Джерело: складено автором.

Відповідно до таблиці 2.8 стартовий капітал на відкриття білінгвального дитячого садочку становить 3 894 720 грн. За підрахунками, саме цієї суми буде достатньо для якісного та правильного початку роботи дитячого садка.

Нижче приведені розрахунки за виплатами за наданим кредитом за ставкою 9% річних.

Розрахунок виплат за кредитом

Рік	Сума кредиту, грн	Річна сума, грн	Нарахування відсотків, грн	Сума за місяць, грн
1	1 500 000	300 000	135 000	36 250
2	1 200 000	300 000	108 000	34 000
3	900 000	300 000	81 000	31 750
4	600 000	300 000	54 000	29 500
5	300 000	300 000	27 000	27 250
	УСЬОГО	300 000	405 000	-

Джерело: складено автором.

Відповідно до розрахунків буде надано кредит на 1 500 000 грн на 5 років під 9% річних. Щорічно має виплачуватись сума в розмірі 300 000 і додатково відсотки за кредитами. В кінці періоду по виплатах сума відсотків становитиме 405 000 грн.

2.3 Формування поточних витрат білінгвального дитячого садку.

В першу чергу найважливішою і найбільшою з поточних витрат можна вважати заробітною плато всім працівникам.

Для повного аналізу в таблиці 2.10 приведено заробітні плати за місяць кожної посади в міськ з єдиним соціальним внеском та без. Всі заробітні плати були обрані згідно вимог до персоналу, кількості обов'язків та робочими годинами за середньостатистичними даними в м. Одеса. Найбільш затребуваними для функціонування дитячого садку є безпосередньо вчителі та вихователі, саме тому кількість посадових місць за цим напрямком дорівнює 8 людей.

Штатний розклад створюваного СПД

Посада	Кількість посадових ставок	Заробітна плата за місяць з ЄСВ, грн	Заробітна плата за місяць без ЄСВ, грн
Директор	1	35 0000	28 155
Вихователь	5	25 000	20 125
Вчитель з англійської мови	2	19 000	15 295
Вчитель з німецької мови	1	19 000	15 295
Логопед	1	13 000	10 465
Психолог	1	19 000	15 295
Фізичний тренер	1	19 000	15 295
Кухар	1	23 000	18 515
Помічник кухаря	1	14 000	11 270
Охоронець	1	19 000	15 295
Прибиральниця	2	19 000	15 295
Педіатр	1	19 000	15 295
Бухгалтер	1	19 000	15 295
УСЬОГО	18	400 000	312 000

Джерело: складено автором за даними [33].

За підрахунками в таблиці 2.10 , за місяць функціонування дитячого садочку має бути виплачено 312 тис. грн робітникам без ЄСВ. За той самий період, сума виплаченого єдиного соціального внеску має становити 88 000 грн.

Наступні витрати - комунальні послуги, які включають в себе витрати на електропостачання, споживання води та відведення стічних вод, опалення та вивіз сміття. Ці витрати залежать від сезону, оскільки є такі фактори як теплі або холодні пори року, кількість відвідування дітей.

Ретельно оглянути розрахунки можна за допомогою таблиці 2.11

Розрахунок витрат за комунальні послуги

Статті витрат	Тариф	Сума за місяць, грн	Сума за рік, грн
Водопостачання	35,14 грн/м ³	2 783	33 396
Електроенергія	7 грн/кВт·год	3 500	42 000
Зв'язок та Інтернет	400 грн	400	4 800
Вивіз сміття	5 000 грн	5 000	60 000
Усього	5 442,14	11 683	140 196

Джерело: складено автором.

Нормою витрат води на 1 особу в дитячому садку становить 40 літрів на добу. В кількості 90 дітей відповідною мірою буде 3 600 на добу, що за місяць становить 79 200 літрів. За тарифом 35,14 грн/м³ в місяць буде використано води на загальну суму 2 783 грн. Середньомісячний обсяг споживання електроенергії становить 500 кВт·год, що в грошовому еквіваленті становить 3 500 грн на місяць. Незмінна вартість за послуги користування інтернетом коштуватимуть 400 грн на місяць і вивіз сміття - 5000 грн на місяць відповідно. Загальні місячні витрати на комунальні послуги становлять 11 683 грн і середньорічні – 140 196 грн [25].

Важливою складовою поточних витрат також є амортизаційні відрахування.

Амортизаційні відрахування є складовою облікової політики підприємства і мають значний вплив на фінансовий результат. Вони відображають процес перенесення вартості основних засобів та нематеріальних активів на продукцію, що виготовляється, або послуги, що надаються, протягом періоду їх корисного використання.

Амортизаційні відрахування

Основні засоби	Заг. вартість, грн	Кількість, од	Термін служби, р	Сума амортизаційних відрахувань за місяць, грн	Сума амортизаційних відрахувань за рік, грн
Столи	250 000	100	4	5 208	62 500
Стільці	180 000	100	4	3 750	45 000
Ліжка	250 000	50	4	5 208	62 500
Шафи	200 000	20	4	4 166	50 000
Постільні засоби	48 000	90	3	1333	16 000
Освітлювальні прилади	90 000	50	5	1 500	18 000
Посуд для приготування	15 000	15	5	250	3 000
Посуд для сервірування	40 000	100	4	833	10 000
Холодильники	40 000	2	5	666	8 000
Плити для приготування	20 000	2	5	333	4 000
Принтер	10 000	1	5	1 666	20 000
Комп'ютер	60 000	2	5	1 000	12 000
УСЬОГО	1203	532	-	25 913	311 000

Джерело: складено автором.

Реклама для дитячого садочку включатиме в себе витрати на послуги SMM-спеціаліста, який буде вести офіційну сторінку дитячого садочку і рекламу в інтернеті, де також буде висвітлено наш сайт. Для функціонування сайту нам також потрібні послуги ІТ-спеціаліста, але ці послуги будуть надаватись не на постійній основі, а лише в періоди, коли будуть потрібні оновлення. Загальні витрати на рекламу будуть становити 20 000 грн в місяць.

Послуги інтернету також є обов'язковими в першу чергу для правильного нотування всіх подій та результатів, які будуть виписуватись в певні програми. Окрім цього, інтернет важливий ще для комфорту наших робітників, оскільки вони також матимуть перерви, можливість відпочити і зв'язатися із близькими. Вони становитимуть 400 грн на місяць.

Охоронна сигналізація включатиме в себе наявність в будівлі дитячого садочку камер відеоспостереження та датчики проникнення. Обов'язковим це є насамперед для повного забезпечення безпеки дітей та всіх робітників дитячого садка. Послуги комплексної охорони коштуватиме 1200 грн на місяць. Додатково буде встановлена пожежна сигналізація, вартість якої буде становити 1815 грн на місяць.

Витрати на ліки обумовлені тим, що ліки мають певний термін споживання, іноді деякі медичні засоби швидко використовуватимуться саме тому будуть пені закупівлі раз на місяць. Сума становить 1500 грн на місяць.

Витрати на харчування дітей включатимуть в себе не лише їжу, але й логістичні послуги, за допомогою яких будуть доставлятися продукти. Вартість даних послуг становить 4700 грн на місяць. Вартість харчових продуктів, розрахунок яких був проведений вище, на місяць за дитину становитиме 2640 грн і відповідно на 90 дітей на місяць загальна вартість продуктів дорівнює 237 600 грн.

Також однією із великих часток поточних витрат є оренда приміщення, оскільки вона становить майже 14% всіх витрат, що складає 114 260 гривень на місяць.

Ці витрати є необхідними для забезпечення безперебійної роботи підприємства та підтримки його конкурентоспроможності. Контроль і оптимізація поточних витрат допомагають підприємству ефективно використовувати ресурси і підвищувати прибутковість.

Загальні поточні витрати на функціонування дитячого саду

Найменування витрат	Витрати за місяць, грн	Витрати за рік, грн	Питома вага, %
Заробітна плата(з ЄСВ)	400 000	4 800 000	46,7
Комунальні платежі	11 683	140 196	1,5
Реклама	20 000	240 000	2,3
Послуги інтернету	400	4 800	0,05
Охорона та пожежна сигналізація	3 015	36 180	0,35
Витрати на продукти (+ логістичні послуги), ліки	243 800	2 925 600	28,5
Оренда приміщення	114 260	1 371 120	13,4
Амортизаційні відрахування	25 913	311 000	3
Виплати за кредитом	36 250	435 000	4,2
УСЬОГО	855 321	10 263 852	100

Джерело: складено автором.

За підсумками підрахунків таблиці 2.13 загальні витрати на місяць будуть становити 855 321 гривень, а на рік - 10 263 852 гривень. Найбільшими витратами є - виплата заробітної плати робітникам, витрати на продукти і оренда приміщення.

Висновки до 2-го розділу.

1. Слід зазначити, що наразі в Україні є дефіцит місць в дитячих садках, зокрема в Одесі, тому створення нового дитячого садка є дуже актуальним і корисним. Крім цього, через військові дії не всі діти є охопленими в Україні і відповідно попит на дані послуги зростають. Попри все, кількість закладів дошкільної освіти та дитячих садочків збільшується, що має позитивну тенденцію в сфері освіти.

2. Новостворюваний дитячий садок в місті Одеса матиме розташування в комфортному районі міста, в гарній будівлі і матиме паркінг. В дитячому садку буде можливість для всіх активностей, занять і багато місця для кожної дитини. Стартовий капітал для створення дитячого садку складає 3 894 720 грн.

3. Поточні витрати для дитячого садку складатимуть 855 321 грн на місяць, які включатимуть витрати на заробітну плату, комунальні платежі, реклама, послуги з інтернету, витрат на продукти і оренду приміщення.

РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ БІЛІНГВАЛЬНОГО ДИТЯЧОГО САДКА

3.1. Розрахунок і визначення економічної ефективності проєкту

Послуги, які надаватиме новостворений білінгвальний дитячий садок поділяються за кількома напрямками, в залежності від обраної мови, якою навчатиметься дитина. Окрім цього, існуватимуть різні вікові групи від 2 до 6 років, в залежності від віку дитини будуть пристосовані різні програми. Для батьків також є варіант обрати повний або неповний день перебування дитини в дитячому садочку.

Ціна за повний день перебування дітей віком від 2 до 6 років становить 10 000 грн, що обумовлено перебуванням вихователя і викладача з дітьми, заняттями з фізичної культури, логопеда і дворазовим харчуванням в проміжок з 9 до 18 годин.

До вибору є також послуга перебування неповного дня за бажанням батьків або з 9 до 14 або з 13 до 18 годин, до якої також входять заняття з логопедом і викладачем обраної мови, а також одноразове харчування, вартість якої складатиме 6000 грн на місяць.

Різниця між двома послугами обумовлена різними проміжками часу перебування дитини в садочку, кількість прийомів їжі і відповідно різною кількістю занять та активностей.

Окрім перебування дитини у садку є також два гуртки, які діти можуть відвідувати окремо від основних активностей і занять, які обираються за власним бажанням і не є обов'язковими, тому їх можуть відвідувати не лише постійні клієнти дитячого садку, але і всі бажаючі. Вартість таких послуг складатиме 1300 грн на місяць, враховуючи 1 заняття щотижня.

Додатково є можливість заохотити дітей дошкільного віку до вивчення іноземних мов, і за такою можливістю можна відвідувати лише заняття з англійської і німецької мов двічі на тиждень за 2500 грн на місяць.

Повний план надання послуг можна подивитись у таблиці 3.1

Таблиця 3.1

План надання послуг

Вид послуг	Ціна одиниці послуги за місяць, тис. грн	Обсяги надання послуг в місяць		Обсяги надання послуг в рік	
		Одиниць	тис.грн	Одиниць	Тис.грн
1. Денний догляд (групи 2-3 роки) повний день	10	25	250	300	3 000
2. Денний догляд (групи 3-6 років) повний день	10	65	650	780	7 800
3. Денний догляд (група 2-3 роки) неповний день	6	3	18	36	216
4. Денний догляд (група 3-6 років) неповний день	6	10	60	120	720
5.Гурток малювання	1,3	30	39	360	468
6.Хореографічний гурток	1,3	35	45,5	420	546
7. Додаткові заняття іноземної мови	2,5	84	210	1008	2500
УСЬОГО	36,5	252	1 272,5	3 024	15 250

Джерело: складено автором.

Відповідно до підрахунків в таблиці 3.1. кількість дітей на денному догляді віком 2-3 роки за умови 25 дітей у групі призведе до доходу у вигляді 250 тис. гривень на місяць, і відповідно 3 млн. грн на рік. Дохід за умови 64

дітей віком від 3 до 6 років на повний складатиме 650 тис. грн на місяць і 7,8 млн. на рік. За неповний день перебування 13 дітей всіх вікових груп дохід дорівнюватиме 78 тис. на місяць і 936 тис. на рік. Хореографічний гурток та малювання відвідуватиме щонайменше 65 дітей, дохід з чого складатиме 84,5 тис. на місяць і 1,064 млн на рік. Загальний дохід від надання всіх послуг дитячого садочку дорівнює 1 272, 5 млн на місяць і 15 250 млн на рік.

Для більш детального розрахунку прогнозованого прибутку необхідно проаналізувати наступні показники.

Виручка від реалізації за попередніми розрахунками на перший рік складає 15 250 000 грн. Прогнозований прибуток на 2 рік складає 16 775 000 і на 3 18 452 500 за умови збільшення місць і додаткових послуг.

Поточні витрати на перший рік складають 10 263 853 грн, на наступні два роки вони складатимуть 11 290 237, 2 і 12 419 260,9 відповідно. Обумовлено це збільшенням витрат на більшу кількість дітей і їхні активності.

Чистий дохід від реалізації послуг – дохід виручка від реалізації продукції, товарів, послуг за відрахуванням податків, зборів, знижок тощо [9, с. 114].

Для новоствореного дитячого садочку ці дані на перший рік складають 12,2 млн гривень, наступні роки показники зростають до 13,42 і 14,75 млн. гривень відповідно. Всі подальші роки можна розглянути в таблиці 3.2.

Чистий прибуток – це прибуток, який залишається у розпорядженні підприємства після сплати всіх податків з прибутку [9, с. 115].

Цей показник за підрахунками в таблиці 3.2. дорівнює 1 936 148 грн в перший рік, 2 129 765 грн за другий рік і 2 342 739, 08 за третій рік.

Фінансовий результат діяльності підприємства – це прибуток або збиток, який отримано в результаті порівняння доходів та витрат від відповідного виду діяльності підприємства [9, с. 115].

Фінансовий результат підприємства за перший рік оцінюється в 1 936 148 грн, також 2 129 765 за другий і 2 342 739 грн за третій рік.

Грошовий потік – неперервний процес руху коштів у часі та вимірювач спроможності підприємства покривати свої витрати і погашати зобов’язання власними ресурсами [9, с. 115].

Грошовий потік за даними підприємства за перший рік досягає 2 247 148 грн, 2 471 862 грн за другий і 2 719 049 грн за третій роки відповідно. Всі показники наступних років можна розглянути у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Прибуток і грошовий потік

№	Показники	За роками (грн)				
		1-ий	2-ий	3-ій	4-ий	5-ий
1	Виручка від реалізації продукції	15 250 000	16 775 000	18 452 500	20 297 750	22 327 525
2	ПДВ	3 050 000	3 355 000	3 690 500	4 059 550	4 465 505
3	Чистий дохід	12 200 000	13 420 000	14 752 000	16 238 200	17 862 020
4	Поточні витрати	10 263 852	11 290 237, 2	12 419 260,9	13 661 186	15 027 304,6
5	Амортизація	311 000	342 100	376 310	413 941	455 335
6	Фінансовий результат	1 936 148	2 129 765, 8	2 342 739, 08	2 577 014	2 834 715,4
7	Чистий прибуток	1 936 148	2 129 765, 8	2 342 739, 08	2 577 014	2 834 715,4
8	Грошовий потік	2 247 148	2 471 862, 8	2 719 049, 08	2 990 955	3 290 050,5

Джерело: складено автором.

Оскільки для дитячого садочку було обрано загальну систему оподаткування ФОП, відповідно має сплачуватись податок на додану вартість, що складає 20% від доходів і також військовий збір в розмірі 1,5% від доходу.

Для того щоб більш детально проаналізувати ефективність новостворюваного проєкту необхідно розглянути наступні показники.

1. Чиста теперішня вартість - це різниця результатів і витрат за розрахунковий період, приведених до одного, як правило, початкового року, тобто з урахуванням їх дисконтування [10, с. 37].

Цей показник визначається за формулою 3.1:

$$NPV = \sum_{t=0}^t \frac{B_t - C_t}{(1+r)^t} \quad (3.1)$$

B_t – прибутки від проєкту у t -й рік;

C_t – витрати по проєкті в t -й рік;

r – норматив витрат на капітал

За розрахунками показників даного підприємства за п'ять років чиста теперішня вартість має позитивну тенденцію і проєкт відповідно буде прибутковим надалі. В перший рік показник дорівнює -2 082 503,87, проте за п'ятий рік - 3 338 570, 65, при цьому, негативний показник тримається лише на рівні перших двох років.

2. Внутрішня норма прибутковості (IRR) - є ставкою дисконту, при якій чиста теперішня вартість інвестиційного проєкту дорівнює нулю. Вона використовується для внутрішньої оцінки прибутковості проєктів.

Розрахувати даний показник можна розрахувати за формулою. 3.2

$$IRR = r_1 + \frac{NPV(r_1)}{NPV(r_1) - NPV(r_2)} \times (r_2 - r_1) \quad (3.2)$$

Отже, суть цього показника полягає в тому, що інвестор повинен порівняти внутрішню норму прибутковості (IRR), отриману для інвестиційного проєкту, зі ставкою вартості капіталу (cost of capital - CC), необхідною для привлечення фінансових ресурсів. Варто зазначити, що внутрішня норма прибутковості має бути вищою ставки дисконтування для того, щоб вважати його прибутковим.

За розрахунками підприємства на 4-й рік внутрішня норма прибутковості зазначається у 0,58 а на п'ятий рік - 0,64, отже це вказує на те, що проєкт прибутковий.

3. Індекс прибутковості (profitability index, PI) показує відносну прибутковість проєкту або дисконтовану вартість грошових надходжень від проєкту в розрахунку на одиницю вкладень. Тобто індекс прибутковості – це метод, що порівнює теперішню вартість майбутніх грошових потоків з початковими інвестиціями [11. с. 148].

Розраховують PI розподілом чистих приведених надходжень від проєкту на вартість початкових інвестицій, тобто за формулою 3.3:

$$PI = NPV / C_0 \quad (3.3.)$$

де: NPV – чиста приведена цінність проєкту;

C₀ – початкові витрати.

У цьому випадку критерій ухвалення рішення аналогічний рішення, заснованому на NPV, тобто $PI > 0$.

PI у випадку новостворюваного дитячого садочку є більше 0, оскільки вже на третій рік показник перевищує 0, при цьому перші два роки набуває негативне значення.

4. Термін окупності інноваційного проєкту - це період часу, за який потік дисконтованих проєктних прибутків стане рівним дисконтованому потоку витрат. Ясно, що значення критерію не повинне перевищувати терміну життя проєкту.

Сутність методу дисконтованого терміну окупності полягає в тому, що від первинних витрат на реалізацію інвестиційного проєкту послідовно віднімаються дисконтовані грошові доходи з тим, щоб означені витрати було компенсовано [11. с. 155].

Розрахунок показника можна провести за формулою 3.4.

$$DPP = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} \geq 1 \quad (3.4.)$$

де CF_t – чисті грошові надходження за проєктом в кінці t-го періоду;

r - ставки дисконтування;

n – тривалість періоду надходження чистих доходів.

Всі розрахунки можна побачити у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Показники економічної ефективності проєкту

№	Показники	За роками, грн				
		1-й рік	2-ий рік	3-ий рік	4-ий	5-ий
1	Початкові інвестиції	3 894 720	-	-	-	-
2	Грошовий потік	2 247 148	2 471 862,8	2 719 049,1	2 990 955	3 290 050
3	Ставка дисконтування	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
4	Чиста теперішня вартість	-2 082 503, 87	-474 892, 66	951 213,96	2 216 308, 95	3 338 570, 65
5	Внутрішня норма прибутковості	-	-	-	0, 58	0, 65
6	Індекс прибутковості (PI)	-0,53	-0,12	0,24	0,57	0,86
7	Термін окупності	0,50	1,04	1,96	2,31	3,03

Джерело: складено автором.

За розрахунками показників за новостворюваним дитячим садочком термін окупності в перший рік складає 0,50, тобто вже на перший рік проєкт окупиться на половину. І вже в третьому році проєкт повністю окупується, залишаючи чистий прибуток.

3.2. Аналіз можливих ризиків та заходи щодо їх мінімізації

Підприємницький ризик — це ймовірність понесення фірмою у процесі здійснення господарських операцій втрат або одержання додаткового прибутку,

зумовлених багатоваріантністю прийняття можливих рішень чи невизначеністю виробничих ситуацій [12].

Ризики проєкту можна поділити в першу чергу на внутрішні та зовнішні. Їх можна побачити на таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Класифікація ризиків проєкту

Зовнішні	Внутрішні
- Політичні - Економічні - Соціально-психологічні - Науково-технічні	- Організаційні - Виробничі - Кадрові - В управлінні - В контролі

Джерело: складено автором за даними [14].

Зовнішні ризики пов'язані насамперед з неотриманням очікуваних прибутків через порушення зобов'язань контрагентів підприємства або будь-які обставини, на які підприємець не має впливу.

Внутрішні ж навпаки залежать від дій підприємця, його здатності до організації надання послуг або виробництва продукції, відповідно це ризики які пов'язані напряду від дій підприємства і його співробітників.

Політичні ризики станом на зараз є потенційно високими ризиками для будь-якого підприємства, оскільки вони виникають у випадку воєнних дій та цивільних заворушень.

До економічних ризиків належать ризики, в якій може статися зміна економічної ситуації, податкові та галузеві зміни і додатково ризики несприятливої кон'юнктури ринку і посилення конкурентного середовища.

Соціально-психологічні ризики пов'язані із втратами, які можуть виникати внаслідок необґрунтованих рішень у впровадженні певних змін в підприємстві

Науково-технічні ризики включають у себе ризики, які можуть виникати в процесі науково-технічної діяльності і нових досліджень.

Організаційні ризики залежать повністю від дій управління підприємства, оскільки це пов'язано із застосуванням стратегій підприємства і менеджменту роботи, що може негативно вплинути на діяльність цілого підприємства.

Виробничі ризики включають до себе ризики зниження продуктивності праці, втрати робочого часу, перевитрат або відсутності необхідних матеріалів.

Кадрові ризики – це ризики, що пов'язані із зменшенням кількості співробітників або повна їхня втрата, зниження їхньої ефективності і вмотивованості.

Ризики в контролі трудового процесу з'являються через недостатню перевірку стану умов праці, відхилення від вимог законодавства і стандартів безпеки праці.

Ризики в управлінні підприємством залежать так само від діяльності керівника підприємства, оскільки його важливим завданням є економічний захист від обставин, які мають шкідливий вплив на діяльність організації.

Існує також декілька стратегій реагування на ризики, серед яких можна означити: ухиляння, передача, зниження, розділення, збільшення, використання, прийняття та умовні дії.

При ухилянні керівництво має змінити план проєкту для усунення зони ризику. При передачі відбувається перекладання відповідальності за ризик на третю особу. Розділення визначається як передача частини або всіх повноважень скористатися позитивним ризиком. Під час такої стратегії як збільшення йде мова про можливість збільшити ймовірність та позитивний ефект від позитивного ризику, під час зниження навпаки - зменшити ймовірність і вплив. Використання дорівнює мінімізуванню невизначеності при

настанні позитивних ризиків. Прийняття слід розглядати як створення резервів на невизначеність або не проведення активних дій до настання ризику. І остання стратегія – умовні дії, при якій вживаються заходи лише при настанні певних факторів [13].

Для більш детального аналізу можливих ризиків у впровадженні дитячого садку і стратегій управління ними, було приведено інформацію у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Реєстр ризиків проєкту

№	Опис	Оцінка ймовірності	Оцінка впливу	Інтегральна оцінка	Стратегія	Дії
1	2	3	4	5	6	7
1	Зміни в законодавстві щодо дошкільної освіти	4	6	24	Прийняття	Проведення моніторингу законодавства
2	Висока вартість продуктів та сировини	7	7	49	Ухиляння	Пошук альтернативних постачальників
3	Вірусні захворювання	78	7	49	Умовні дії	Впровадження процедур профілактики та контролю інфекцій
4	Втрата чи пошкодження приміщення	3	9	27	Запобігання	Регулярна перевірка стану будівлі та страхові угоди
5	Недостатня увага до питань екології	3	2	6	Запобігання	Впровадження екологічних програм
6	Неадекватна комунікація з батьками та опікунами дітей	5	6	30	Умовні дії	Впровадження тренінгів для персоналу щодо комунікації

1	2	3	4	5	6	7
7	Недоброчесна конкуренція, або конкуренти з надвеликим впливом	6	8	48	Зниження	Проведення моніторингу дій конкурентів і захист репутації дит. садочку
8	Технічні проблеми з обладнанням	6	6	36	Ухиляння	Регулярне технічне обслуговування
9	Замалий стартовий капітал	5	10	50	Ухиляння	Пошук альтернативних фінансових джерел
10	Провальна маркетингова стратегія	4	7	28	Умовні дії	Проведення аналізу ринку та відповідної стратегії
11	Фінансові проблеми	4	9	36	Умовні дії	Розробка стратегії управління фінансами
12	Недостатня мотивація персоналу та засновника проекту	3	7	21	Ухиляння	Проведення мотиваційних заходів, включаючи навчання, стимулюючі програми
13	Потенційні конфлікти працівників	2	7	14	Розділ	Проведення тренінгів з управління конфліктами
14	Недостатня підготовка дитячого персоналу до виявлення та вирішення медичних екстрених ситуацій	2	7	14	Збільшення	Запровадження додаткових навчальних програм з медичної підготовки для персоналу
15	Політична нестабільність	6	8	48	Прийняття	Моніторинг політичної ситуації та розробка плану реагування на можливі зміни
16	Економічна криза	7	7	49	Прийняття	Розробка стратегій збереження фінансової стабільності

1	2	3	4	5	6	7
17	Недостатньо кваліфікований штат	4	8	32	Збільшення	Проведення навчання та підвищення кваліфікації персоналу

Джерело: складено автором.

За висновками таблиці 3.5 можна зробити висновок, що найбільш ймовірними і найбільш впливовими є загальний стартовий капітал із інтегральною оцінкою 50. При правильному розрахунку всіх початкових потреб підприємства цей ризик стає менш ймовірним, але при потенційному настанні – достатньо впливовим.

Далі із балами 49 йдуть потенційні ризики високої вартості продуктів і сировини, оскільки це напряму буде впливати на поточні витрати підприємства і прибутку. Із такою самою оцінкою є вірусні захворювання, що матимуть вплив на кількість клієнтів і економічна криза із впливом на прибуток безпосередньо. Цей фактор можна назвати зовнішнім, оскільки впливати на це напряму підприємство не може.

Недобросовісна конкуренція та політична криза оцінюються в 48 балів, що також матиме значимий вплив на підприємство та його функціонування. У випадку настання політичної кризи єдиною стратегією буде прийняття, оскільки прямого впливу на це підприємство не має.

Технічні проблеми з обладнанням, фінансові проблеми та некваліфікований персонал оцінюються нижче ніж попередні показники, оскільки із цими ризиками можна впоратись легше і ці показники легше контролювати, але при цьому їхнє значення є також важливим для загальної оцінки.

Висновки до 3-го розділу.

1. Основні послуги, які надаватимуться дитячим садком є насамперед денний догляд за дитиною в різних часових проміжках за бажанням батьків. Особливістю є додаткове вивчення іноземних мов та гуртки інтересів. На основі надання даних послуг, загальний дохід дитячого садочку дорівнює 1 272,5 млн на місяць і 15,550 млн на рік.

2. У пункті 3.1. також було розглянуто такі показники як прибуток, фінансовий результат і грошовий потік. Відповідно до розрахунків, всі показники матимуть позитивну тенденцію і будуть збільшуватись щорічно. Було розглянуто показники ефективності підприємства, такі як чиста теперішня вартість, внутрішня норма прибутковості, термін окупності і індекс прибутковості. Всі показники доводять, що новостворене підприємство можна вважати прибутковим.

3. У пункті 3.2. було розглянуто види підприємницьких ризиків, їхня класифікація і відповідні ризики, які можуть мати вплив в білінгвальному дитячому садку. Таким чином було виявлено, що найбільшими і найвпливовішими ризиками є неправильний розрахунок стартового капіталу, висока вартість сировини, недоброчесна конкуренція, політична криза та технічні обладнання.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі було ретельно розглянуто всі аспекти створення білінгвального дитячого садку та зроблені наступні висновки:

1. Дитячий садок надаватиме послуги всім віковим групам дошкільного віку, на різний час перебування в закладі і відповідно вивчення різних мов. Локацією даного садку було обрано будівлю в центрі міста, в якій будуть просторі кімнати для всіх груп, їхнього навчання і різних активностей. Окрім цього, таке місцезнаходження надає можливість всім батькам швидко і комфортно добратись до місця. Даний проєкт створюватиме більше робочих місць, надаватиме якісні послуги з виховання та освіти дітей дошкільного віку. Наразі це є необхідним і дуже актуальним введенням в нове покоління, яке може вільно володіти двома і більше мовами, особливе значення надаючи саме міжнародним мовам.

2. Організаційно-правова форма для даного виду діяльності було обрана саме форма ФОП на загальній системі оподаткування, оскільки саме ця форма надає можливість ведення діяльності без обмежень в напрямках і доходах.

3. Стартовий капітал для даного дитячого садочку дорівнює 3 894 720 гривень, враховуючи всі витрати на ремонт будівлі, закупівлю всіх необхідних прилад і меблів, забезпечення всіх установок для безпеки дітей і персоналу.

4. Поточні витрати в дитячому садочку дорівнюють 855 321 10 263 852 на місяць і 10 263 852 на рік відповідно. Ці витрати враховують виплати заробітної плати працівникам, амортизаційні відрахування, виплати за кредитом, витрати на безпеку, комунальній послуги і сировину.

5. Прогнозований прибуток від надання послуг дитячого садочку становить 1 275 500 гривень на місяць і 15 250 000 гривень на рік. Послуги дитячого садка охоплюють послуги як просто денного перебування дитини, так і заняття англійської та німецької мови, додаткові гуртки з малювання та хореографічні гуртки.

6. Було проаналізовано також показники для новостворюваного дитячого садка, а саме - чистий дохід, чистий прибуток, фінансовий результат і фінансовий потік. За показниками першого року дохід складає 12,2 млн. грн, чистий прибуток і фінансовий результат оцінюються в 1 936 148 грн, а грошовий потік - досягає 2 247 148 грн.

7. Також було детально розглянуто показники економічної ефективності, такі як чиста теперішня вартість, внутрішня норма прибутковості, термін окупності і індекс прибутковості. Всі показники доводять, що новостворене підприємство можна вважати прибутковим.

8. Одним із важливих пунктів також був аналіз підприємницьких ризиків, за результатом якого було виявлено, що найбільшими і найвпливовішими ризиками є неправильний розрахунок стартового капіталу, висока вартість сировини, недоброчесна конкуренція, політична криза та технічні обладнання. Отже, на нашу думку проєкт зі створення білінгвального дитячого садка є актуальним і важливим як для соціальної складової, так і прибутковим і дієвим з економічної точки зору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний сайт Міністерства освіти й науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita> (дата звернення 18.02.2024)
2. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 № 2628-III. Дата оновлення: 31.03.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text> (дата звернення 18.02.2024)
3. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 URL: <https://bit.ly/3UJm17A> (дата звернення 20.02.2024)
4. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14 квітня 2016 р. за № 563/28693. URL: <https://bit.ly/3wKRaiW> (дата звернення 20.02.2024)
5. Правила пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України: Наказ Міністерства юстиції України від 08.09.16 р. № 1229/29359. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-16#Text> (дата звернення 24.02.2024)
6. Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів: Лист Міністерства освіти й науки України від 20.06.23 р. № 1/8820-23 URL: <https://bit.ly/4bDgpCU> (дата звернення 25.02.2024)
7. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://bit.ly/3UCE6Et> (дата звернення 25.02.2024)
8. Офіційний сайт Державної служби якості і освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/monitoring-zdo-2023/> (дата звернення 18.03.2024)
9. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
10. Краснокутська Н. В. Інновацій менеджмент: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2017. – 347 с.

11. Карпов В. А. Проектний аналіз: навч. посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 324 с.
12. Сутність і зміст ризиків у підприємницькій діяльності. Бібліотека BukLib.net. URL: <https://buklib.net/books/35147/> (дата звернення 10.03.2024).
13. Захарченко Н. В. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, 2022. 197 с.
14. Косюга А. В. Класифікація ризиків у підприємницькій діяльності. 2018. Вісник Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. 2018. № 640 URL: <https://bit.ly/3yjTxtB> (дата звернення 10.03.2024)
15. Про підприємництво: Закон України від 05.09.1991 р. №698-XII. Дата оновлення: 11.02.2022 (дата звернення 12.03.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>
16. Державна служба статистики України - КВЕД. URL: <https://bit.ly/4bAh7kf> (дата звернення 02.03.2024)
17. Перелік КВЕД - класифікатор видів економічної діяльності України. Опендатабот. URL: <https://opendatabot.ua/c/kved> (дата звернення 07.04.2024)
18. Щодо організації проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2002 р. № 280. Дата оновлення: 06.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0639-02#Text> (дата звернення 29.04.2024)
19. Організаційно-правові форми юридичної особи - Ассасе Україна. URL: <https://bit.ly/3UYxXUf> (дата звернення 10.04.2024)
20. Реєстрація ФОП. Гід з державних послуг - Гід онлайн Дія. URL: <https://bit.ly/3QJuG8Y> (дата звернення 10.04.2024)
21. Добрава Н. В. Основи бізнесу: навч. посіб. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.

22. Стартова сторінка україномовних бізнес-аналітиків. Що таке SWOT аналіз та як його коректно проводити. URL: <https://bit.ly/3WDQXZy> (дата звернення 09.04.2024)
23. Eldorado.ua — інтернет-магазин побутової техніки та електроніки в Україні. URL: <https://eldorado.ua/uk/> (дата звернення 17.03.2024)
24. Інтернет магазин меблів RoomDepot URL: <https://roomdepot.in.ua/ua/> (дата звернення 17.03.2024)
25. Офіційний сайт міста Одеса. Про впорядкування розрахунків за спожиті послуги водопостачання та затвердження експлуатаційних норм водоспоживання. URL: <https://omr.gov.ua/ua/acts/committee/360/> (дата звернення 18.02.2024)
26. Трофаїла Н. Д. Вплив раннього вивчення іноземних мов на розвиток особистості дитини. Journal association "Sepike".2022. № С. 116-125 URL: <http://surl.li/tqwba> (дата звернення 12.02.2024)
27. Седашев Я. Ю. Інноваційні методи навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції. Випуск 13. Ч. 4 (19–20 травня 2021 р.). Слов'янськ: ДДПУ. URL: <https://bit.ly/4dEASZG> (дата звернення 20.02.2024)
28. «Монтессорі». Перша одеська школа для дітей. URL: <https://www.firstmontessorischool.od.ua/> (дата звернення 18.01.2024)
29. Дитячий клуб-садок «Мамино время». URL: <https://bit.ly/4bCMXwF> (дата звернення 18.01.2024)
30. «City-kids». URL: <https://city-kids.od.ua/> (дата звернення 18.01.2024)
31. «Elit-M». URL: <http://elite-m.od.ua/> (дата звернення 18.01.2024)
32. Дитячий садок та центр розвитку «Маленькі мрійники». URL: <https://bit.ly/3UAFyqO> (дата звернення 18.01.2024)
33. Офіційний сайт з пошуку роботи. URL: <https://www.work.ua> (дата звернення 20.02.2024)